

af Regeringen forandret dertil, at Undersøgerne og de Mænd, der have med Undersøgelserne at gøre, bleve tagne bort fra Kommunerne, og hele Undersøgelsen blev lagt i Regeringens Haand. Det er denne Vandring, som det høje Folketing og Benstre have gjort, de ere komne fra at decentralisere til at centralisere alt; det er, som om det høje Ting i enhver Henseende søger at lægge alt, hvad der er muligt, af Magt over i Regeringens Hænder. I saa Henseende er jeg uenig med Benstre. Det forekommer mig, at særlig i saadanne praktiske Forhold gælder det om just saa vidt muligt at decentralisere Sagerne saaledes, at de, der egentlig have at gøre med dem, nærmest Kommunerne, Provinserne, ogsaa i saa Henseende saa mere Magt og mere at bestille med de Sager end just Regeringen. — Sidste Gang det var forelagt, kunde jeg dog være med til at gaa ind paa disse Undersøgere; thi det er det, der efter min Mening er Hovedsagen. Det gjorde mig ondt, at den højtærede Minister i saa Henseende ikke vil lægge saa megen Bøgt derpaa, men mente at kunne give efter paa det Punkt; det forekommer mig tværtimod, at naar der ikke er Undersøgere, ikke er bestemte Folk, som skulle se disse Sager efter, vil hele Sagen saa saa at sige ingen Betydning. Med Hensyn til det andet Punkt, hvor ogsaa den højtærede Minister tilraadede Tinget at give efter, nemlig med Hensyn til Laboratoriet, kan jeg fuldstændig slutte mig til ham. Om man faar et Statslaboratorium, eller man faar et Privatlaboratorium, der bliver lønnet af Staten, har efter min Mening ikke meget at sige, særlig naar man er saa heldig stillet som nu, at vi have et saa hyppeligt Laboratorium som Professor Steins, som vi Landmænd have god Grund til at bringe en Tak saa tit som muligt. Skønt der ikke har været noget offentligt Laboratorium, har der dog været et Laboratorium, hvor Folk kunde henvende sig og virkelig saa hyppelig Hjælp. Men hvad der har forhavet mig noget, er, at dette Lovforslag paa sin Vandring gennem Folketinget ikke er blevet forandret paa et Punkt. En Gang, da jeg talte med Medlemmer af Folketinget og ogsaa med ærede Medlemmer af dette Ting, lød der meget alvorlige Stemmer til mig, som mente, at det var aldeles nødvendigt, naar det skulde have nogen Betydning, at disse Laboratorier fik Sæde ikke alene her i Kjøbenhavn, men ogsaa i Provinserne. Jeg hørte bl. a. et æret Medlem, der udtalte overfor mig, at der foruden i Kjøbenhavn ogsaa burde være Laboratorier i Odense og Aarhus. I saa Henseende kan jeg fuldt ud

slutte mig dertil. Jeg tror, at Landbruget har en Fordring at stille i saa Henseende; det er godt, at der er et hyppeligt Laboratorium i Kjøbenhavn, og bedre var det, om der var et Statslaboratorium, men det, vi trænge mest til paa Landet, er at have nær Udgang til Laboratoriet, thi det var jo ogsaa Meningen den Gang, at foruden Levnedsmidler skulde ogsaa andre Stoffer, saasom Kraftfoder og Kunstgødning, kunne undersøges af saadanne Laboratorier, saa at de derigennem kunne gøre Gavn. Jeg er altsaa fuldkommen enig med den højtærede Minister i, at dette Lovforslag bliver til intet, naar der ikke kommer tilnærmelsesvis saa strænge Straffe ind, som de, der fandtes, den Gang Forslaget sidst blev forelagt; bliver det kun, som nu foreslaas, Smaabøder, vil jeg indrømme, at det kun faar ringe Betydning. Jeg skal indskrænke mig til disse saa Bemærkninger og senere tillade mig at fremkomme med Forslag om Udvalgs Medsættelse.

R. Jørgensen: Ja, jeg skal ikke komme ind paa den Stikfelse, dette Lovforslag havde fra Begyndelsen, men nøjes med at holde mig til den, det havde, da det kom her fra dette Ting for 2 Aar siden, og den Stikfelse, det har faaet efter at have passeret gennem de 3 Behandlinger i Folketinget. Jeg hørte til det Udvalg, som var nedsat her i Tinget forrige Gang til at behandle det, og var der enig med de øvrige Udvalgsmedlemmer i at indstille det i den Stikfelse, som det havde, da det i Aar blev forelagt Folketinget af den højtærede Minister. Der var ganske vist eet Punkt, hvor jeg var en bestemt Modstander af Forslaget, men hvor jeg dog ikke havde stillet noget særligt Ændringsforslag; det var om de 10 Undersøgere. Ærede Medlemmer ville mulig huske, at jeg bekæmpede disse Undersøgere, og jeg kan naturligvis kun glæde mig ved, at Folketinget i den Retning har været af min Betragtning og har strøget disse Undersøgere. Paa andre Punkter kan jeg sige, at jeg ikke er saa glad ved den Forandring, som dette Lovforslag har faaet i Folketinget, men jeg vil dog trods dette lægge et godt Ord ind for det noget nær i den Stikfelse, som det nu har. Det forekommer mig nemlig, at efter den Historie, det har haft nede i Folketinget, vil det være vanskeligt at forandre noget væsentligt ved det. Det vilde medføre, at Lovforslaget ikke bliver gennemført, og trods det, at der efter den højtærede Ministers Skildring kun er et ubetydeligt Fremskridt i dette Lovforslag fra det nuværende, mener jeg dog, at der er et lille